Дата:18.11.2024

Клас:7-А

Предмет: Технології

Урок № 11

Вчитель: Капуста В.М.

Проєкт: Сувеніри «Рамка для фото»

Інструктаж з БЖД. Деревина для різьблення. Добір матеріалів. Технологічний процес виготовлення виробу: розмічання, пиляння. Моделі-аналоги

Мета уроку

Ознайомити з видами деревини, придатної для різьблення, з розмічанням деталей виробу та інструментами для роботи;

формувати знання про процес розпилювання та прийоми пиляння;

розвивати творче мислення, увагу, пізнавальний інтерес,

виховувати бережливе ставлення до матеріалів; виховувати організованість, раціональність, практичність;

формувати технологічну компетентність.

Деревина для різьблення

Різьблення дерева є одним з найстаріших видів ремесел, які використовуються з метою створення декоративних та функціональних виробів. деревина, оброблена з дотепністю та мистецтвом, може перетворитися на витвір, який захоплює уяву та прикрашає будь-який простір. однак, для досягнення високої якості різьблення необхідно вибрати відповідний матеріал.

<u>Які основні види деревини використовують для</u> різьблення?

Існує безліч видів деревини, але не всі вони підходять для різьблення. основним критерієм вибору є м'якість та структура деревини. головні види деревини, що використовуються для різьблення: липа, дуб, клен.

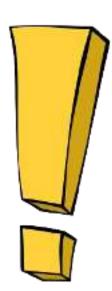
Розглянь зображення. Поясни, що ти бачиш. Чи доводилося тобі колись створювати подібне?

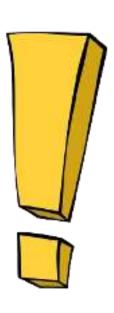

Пригадай

<u>Вироби-аналоги</u> — вироби, подібні за призначенням, формою чи іншими характерними ознаками, на основі аналізу яких розробляють зовнішній вигляд, конструкцію нового виробу тощо. <u>Вироби-аналоги варто детально</u> проаналізувати й визначити, чим вони відрізняються та цікаві: форму, колір, оздоблення, розмір тощо. Це суттєво допоможе спроектувати новий виріб.

Ознайомся

Поняття про розмічання.

Під час виготовлення багатьох виробів важливим є процес розмічання. Наприклад, якщо ви маєте на меті створити рамку для фотографії, то вам потрібно на картоні розмітити її розміри відповідно до розміру фотографії. Або, щоб побудувати шпаківню з деревини, слід розмітити контури майбутнього виробу.

Ознайомся

Розмічання— це перша операція технологічного процесу виготовлення деталей виробів. На поверхню матеріалу переносять контурні лінії з малюнка або за допомогою шаблона (лекала). По цих лініях будуть вирізати деталь.

Запам'ятай

Розмічання є дуже відповідальною операцією. Від нього залежить точність майбутньої деталі.

Адже після нанесення розмічальних ліній подальшу обробку виконують <u>came по них.</u>

Після вирізання вже не можна нічого змінити. Тому на виробництві розмічання— це важливий технологічний етап. До того ж правильне розмічання дозволяє економно використовувати матеріали.

Технологічний процес: розмічання

Розмічання - це процес нанесення на заготовку розмірів у вигляді точок і ліній, які окреслюють контури поверхонь, що підлягають обробці, центрів отворів майбутнього виробу (деталі).

Деталі круглої форми розмічаємо з допомогою циркуля.

Що треба мати для розмічання

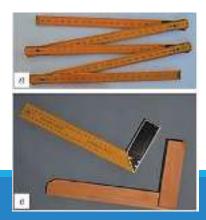
Для розмічання майбутньої деталі виробу нам треба мати:

шаблон (кресленик або ескіз) *деталі виробу*;

креслярський інструмент.

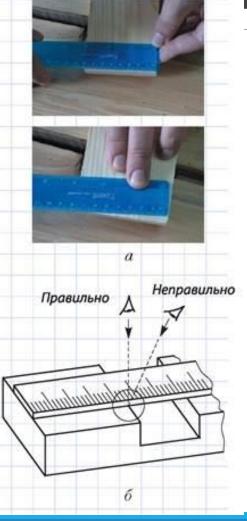
Щоб розмітити деревні матеріали та заготовки з деревини використовують:

метр - для розмічання чорнових заготовок (а); лінійку - для вимірювання деталей і заготовок (б); кутник - для вимірювання і креслення прямокутних деталей (в)

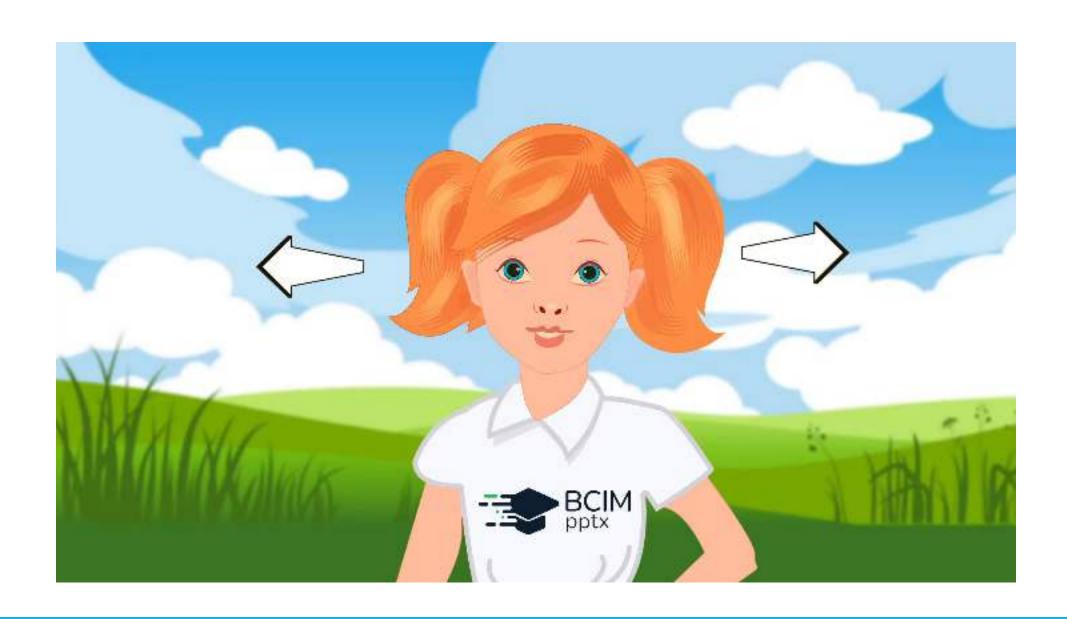

Розмічанна лінійкою

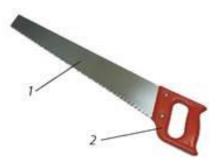
Розмічання - одна з найбільш трудомістких операцій, від якої залежить не лише якість виконання всього процесу та виробу, а й витрати на матеріали.

Залежно від призначення розрізняють ножівки з малим і великим кроками. Ноіжвки з великим кроком мають збільшену западину між зубцями - їх застосовують для пиляння м'яких порід деревини. Збільшення западини пояснюється тим, що під час пиляння м'яких порід знімається багато деревини, яка має вміститися в западині між зубцями. Ножівки з малим кроком застосовують для пиляння деревини твердих порід.

Ручна столярна ножівка: 1 - полотно; 2 - ручка

технологічний процес виготовлення виробу: розпилювання

Пиляння деревини виконують ножівками.

Запилюють обов'язково з використанням упорного брусочка деревини незалежно від типу ножівки. Працюють плавними рухами.

Розпилюють пиломатеріали так, щоб лінія розмічання залишалася на деталі.

Розпилювання проводять по широкій стороні. У випадку кривого пропилу, дошку або брусок слід перевернути і різати з протилежної сторони. Головне слідкувати, щоб ножівка не зрізала лінію розмічання.

Вправа «Закінчи речення»

Ножівки з великим кроком мають збільшену западину між зубцями , і їх застосовують для пиляння деревини... .

Ножівки з малим кроком застосовують для пиляння деревини . ... .

Лінія розмічання при розпилюванні залишається ...

Лобзик складається з ... .

Для розмічання чорнових заготовок використовують ...;

для вимірювання деталей і заготовок -...;

для вимірювання і креслення прямокутних деталей-....

Фізкультхвилинка

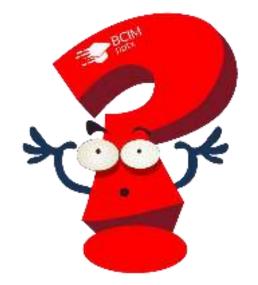
- 1. Працювати в халаті або фартуху в береті або косинці.
- 2. На робочому місці мають знаходитися лише необхідні для роботи інструменти й предмети.
- 3. Користуватися слід лише справним, добре налагодженим інструментом.
- 4. Випилювальний столик має бути надійно закріплений.
- 5. У процесі роботи слід сидіти прямо.
- 6. Пилочку лобзика слід тримати перпендикулярно до заготовки.
- 7. Пиляти потрібно рівномірно, виконуючи рухи вгору-вниз, не натискаючи сильно на пилочку, щоб вона не зламалася.
- 8. Пальці рук не можна розміщувати близько та навпроти руху пилочки.
- 9. Працюючи інструментом, не можна відволікатися і заважати працювати іншим.
- 10. Забороняється здмухувати тирсу, яка утворилася в результаті пиляння. Прибирати її необхідно щіткою-зміталкою.
- 11. Після завершення роботи інструменти потрібно покласти у відповідне місце, а робоче місце прибрати.

Практична робота

Виконання розмічання та пиляння...

Вправа «Мікрофон»

Назвіть етапи проєктування.

Які види роботи вклає організаційно-підготовчий етап?

Розкрийте роботу на заключному етапі проєктування.

Домашне завдання

Опрацювати матеріал презентації.

Продовжити роботу з виготовлення рамки для фото з доступних вам матеріалів.

Зворотній зв'язок:

освітня платформа **Human** або ел. пошта <u>valentinakapusta55@gmail.com</u>

Використані ресурси

http://trudove34.blogspot.com/p/7.html